

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

Behoort bij besluit van
Burgemeester en wethouders
van Dijk en Waard

Nr. : 772911

Inleiding

Er is een aanvraag omgevingsvergunning voor een zonnepark ingediend. Het plangebied heeft een oppervlakte van 6,5 hectare en ligt op de locatie Laanderweg 33 (tussen de N242, de Stationslaan en de Schoutenbosweg) in Heerhugowaard. Voor deze aanvraag is de uitgebreide procedure van de Wabo gevoerd. Het conceptbesluit (met bijbehorende stukken) heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn binnen de termijn twee zienswijzen ontvangen. Het besluit is genomen met meewegen van de onderstaande (geanonimiseerde) zienswijzen.

Zienswijze A (samengevat)

1. De aanstaande derde herziening van de Omgevingsverordening NH2022 stelt regels voor het door gemeenten mogelijk maken van opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied. Een van de wijzigingen is een exploitatietermijn van 30 jaar in plaats van 25 jaar. Verzocht wordt om een exploitatietermijn van 30 jaar voor het zonnepark. Een exploitatietermijn van 30 jaar benut de technische potentie van alle afzonderlijke componenten optimaal. De economische rentabiliteit heeft een directe relatie met de mogelijke verlaging van de subsidie (SDE++). De maatschappelijke kosten van de netaansluiting blijft beperkt en kent groot effect op de CO2 besparing. Ook is er een positief effect op de financierbaarheid.

Antwoord gemeente

Voor dit plan gelden de regels van de Omgevingsverordening NH2022. Daarin staat dat een zonnepark er maximaal 25 jaar mag liggen.

In de nieuwe provinciale regels, die sinds 2 januari 2025 gelden, is een langere termijn van 30 jaar mogelijk. Maar omdat de aanvraag vóór die datum is gedaan, gelden de nieuwe regels niet voor dit plan. Daarom blijft de instandhoudingstermijn 25 jaar.

Zienswijze B (samengevat)

1. De opgewekte elektriciteit dient ten goede te komen aan bedrijven en bewoners in het RES-gebied. Ook als men niet participeert. Door alleen particuliere huishoudens te bedienen hebben wij alleen nadelen. De voorwaarde moet gelden om stroom te leveren aan het RES-gebied (Alton I en Alton II). Informatie over de levering van stroom aan het Alton-gebied ontbreekt.

Antwoord gemeente

De Regionale Energiestrategie 1.0 (hierna RES 1.0) en het afwegingskader 'Zonnevelden Heerhugowaard' streven ernaar om minimaal 50% van het veld lokaal te financieren. In het document 'Financiële- en procesparticipatie Zonnepark – Zonnig Heerhugowaard Alton' wordt concreet aangegeven op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven. Zonnig Heerhugowaard Alton B.V. richt hiertoe een lokale energiecoöperatie op. Inwoners uit de regio kunnen tegen een minimaal tarief lid worden en energie geleverd krijgen tegen een gereduceerd tarief. De direct omwonenden krijgen hierbij het eerste recht om in de energiecoöperatie te investeren en daarna de bredere omgeving. Deze energiecoöperatie wordt voor minimaal 50% eigenaar van het zonnepark.

De ondernemers in het Altongebied zijn betrokken geweest bij de planvorming. Zij konden (en kunnen) participeren aan dit project. Tot op heden blijkt hiervoor weinig animo te zijn.

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

De ondernemers in het Altongebied en de omwonenden kunnen niet verplicht worden tot deelname. Omgekeerd bestaat er ook geen verplichting tot het leveren van stroom zonder dat men participeert in het project. De gevraagde voorwaarde wordt daarom niet opgelegd.

- 2. Er is één keer contact geweest en één bijeenkomst met omwonenden. Wij zijn door IX Zon daarna niet meer uitgenodigd en/of geïnformeerd over bijeenkomsten.**

Antwoord gemeente

Er zijn door de initiatiefnemer met de direct omwonenden 'keukentafelgesprekken' gevoerd op 30 juni 2022. Daarnaast is door de initiatiefnemer een ontwerpssessie georganiseerd met de direct omwonenden op 24 april 2023. Hierin zijn wensen vanuit de directe omgeving meegenomen in het uiteindelijke ontwerp. De omwonenden zijn op de hoogte gehouden van de vorderingen binnen het project en aanpassingen in het ontwerp. Er is afstemming geweest met de kwekerijen ten zuiden van het project over de invulling van de ecologische inpassing ten behoeve van hun bedrijfsvoering.

Daarnaast zijn er nog twee informatiebijeenkomsten geweest voor de bredere omgeving op 12 juli 2022 en op 6 april 2023. Tenslotte heeft de initiatiefnemer een bijeenkomst georganiseerd, waarbij de gehele gemeente Dijk en Waard was uitgenodigd op 17 juli 2023. Alles is uitgevoerd volgens het communicatie- en participatieplan dat vooraf is opgesteld, door de gemeente is goedgekeurd en dat onderdeel uitmaakt van de omgevingsvergunning. Omdat de contactgegevens van de initiatiefnemer in een vroeg stadium bekend waren, was het daarnaast ook mogelijk direct contact met hen op te nemen.

- 3. Volgens de zonneladder van de provincie moeten alle eerdere opties benut zijn, zoals daken, braakliggend terrein, industriegebieden etc. Dit is niet gebeurd. De regels voor de zonneladder zijn dit jaar door de Provincie aangescherpt met betrekking tot agrarische gronden. De gemeente moet het besluit van de provincie afwachten voordat een besluit genomen wordt. Na januari 2025 is het niet meer toegestaan zonneparken op landbouwgrond te plaatsen.**

Antwoord gemeente

Bepaald is dat zonneparkprojecten waarvan het participatietraject op 26 oktober 2023 al in een vergevorderd stadium was, vallen onder het overgangsrecht en daarmee zijn vrijgesteld van wijzingen en voorwaarden die in het nieuwe beleid zijn gesteld. De Provincie Noord-Holland heeft daarom, getoetst aan het geldende beleid, het plan van een positief advies voorzien. De aanvraag past binnen het provinciale beleid. Ook past het project in de wijzigingen die de Provincie Noord-Holland in haar verordening op 1 januari 2025 heeft doorgevoerd (vanwege het veranderde rijksbeleid) voor zonnepanelen op het land.

- 4. Dit gebied wordt erg belast met projecten voor de erftransitie (zonnepark, windturbines en een aardwarmtecentrale). Het woonklimaat wordt hiermee verslechterd. Er moet worden ingezet op aardwarmtecentrales. Dit neemt minder ruimte in en is efficiënter.**

Antwoord gemeente

Voor de regio Noord-Holland Noord is de RES 1.0 vastgesteld. In de RES 1.0 is de ambitie weergegeven om vóór 2030 3.6 TWh aan hernieuwbare elektriciteit op te wekken met zon (waaronder zonneparken op land) en wind. Het zonnepark ligt in een aangewezen RES 1.0 zoekgebied voor de opwek van zonne-energie en windenergie. In de RES 1.0 wordt de focus gelegd op bewezen technieken voor de opwek van hernieuwbare energie, dus vooral zon- en

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

windenergie. Binnen het Altongebied wordt op meerdere manieren energie opgewekt. Zo wordt door HVC vanuit het 'gebiedsakkoord Alton' ook ingezet op een aardwarmtebron, daarvoor is een omgevingsvergunning inmiddels ingediend. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te halen is het nodig om in te zetten op de verschillende ontwikkelingen. Zonnepanelen op het land is een onderdeel daarvan.

Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat het project past binnen een goede ruimtelijke ordening. Daarbij is zorgvuldig gekeken naar het woon- en leefklimaat van omwonenden. Aangetoond is dat het project niet tot een verslechtering hiervan leidt. Voor toekomstige energieprojecten wordt opnieuw een zorgvuldige afweging gemaakt. Daarbij wordt ook gekeken naar de specifieke kenmerken van het gebied die dan gelden en de mogelijke impact op de omgeving.

- 5. Er wordt gesproken over een verbetering (kansen) van de natuur en biodiversiteit door struiken te planten en kruidenrijk grasland in te zaaien. Er zijn geen kansen voor dit gebied, dit gebied wordt met zonnepanelen geasfalteerd. Van de natuur blijft niets over vanwege de schaduwwerking en de hemelwaterafvoer.**

Antwoord gemeente

De aan te brengen vegetatie om de zonnepanelen heen zorgt voor meer variatie in soorten wat een positief effect heeft op de biodiversiteit ten opzichte van het huidige agrarische gebruik. Het projectgebied is circa 6,5 hectare groot. Het panelenveld zelf (alles binnen het hekwerk) heeft een omvang van circa 5,3 hectare. Hiervan wordt circa 3,4 hectare (bovenaanzicht glas) gebruikt voor de zonnepanelen, wat ongeveer 52% is van het totale projectgebied. De landschappelijke inpassing buiten de hekken bedraagt ongeveer 20%. Door de afstand van 2 meter tussen de rijen panelen en het gebruik van bifacial panelen (die ook deels lichtdoorlatend zijn waardoor onder de panelen ook kruiden en grassen kunnen groeien), de hellingshoek en de keuze van soorten kan er een divers kruidenrijk grasland groeien. Deze factoren zorgen voor een 'plus' ten opzichte van de huidige situatie.

Het overige veld - en grasland wordt ecologisch beheerd (maaïen met afvoer). Dit levert een positieve bijdrage aan de lokale biodiversiteit. Het perceel wordt ook ingezaaid met een kruidenmengsel. Voor de verschillende elementen zijn uitgewerkte (beheer)plannen opgesteld. Ook met het hekwerk is rekening gehouden. Zo kan de fauna passeren en zitten er openingen tussen de individuele panelen zodat het hemelwater erdoorheen kan. De (beheer)paden worden van grasbetontegels voorzien zodat het water voldoende kan infiltreren. Er worden natuurvriendelijke oevers aangelegd en verschillende natuurlijke lijnelementen aangebracht (Elzensingel, heesterrand, etc.) bestaande uit inheemse soorten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het plan een positieve bijdrage kan leveren aan de natuur. In het document 'Doelstellingen, beheer en monitoring' is door de initiatiefnemer, in antwoord op de ingekomen zienswijze, nader onderbouwd op welke wijze met onder meer extra beheersmaatregelen wordt voorzien in het beheer van natuuraspecten en welke inrichtingsmaatregelen hiervoor worden getroffen. Aangegeven is dat natuur inclusief ontwikkelt wordt en hoe dit gemonitord wordt. Er wordt aangesloten bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland stelt aan de subsidie die ter beschikking staat voor grondgebonden zonneparken. Dit document maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning.

- 6. Ons bedrijf en woning worden minder waard door deze ontwikkeling. Landelijk uitzicht verdwijnt en geluidoverlast neemt toe. We zijn niet geïnformeerd over vergoedingen door IX Zon. Hoe wordt met planschade omgegaan?**

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

Antwoord gemeente

Een verzoek om planschadevergoeding dient schriftelijk aangevraagd te worden bij de gemeente. De aanvraag kan binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit worden ingediend. De procedure voor een verzoek om schadevergoeding staat los van deze procedure. IX Zon heeft in een bijeenkomst met directe omwonenden aangegeven dat zij, bij sprake van planschade, een vergoeding zal aanbieden.

7. Er is geen onderzoek gedaan naar de weerkaatsing van geluid van de trein en de Provincialeweg tussen zonnepanelen en kassen. Geluidoverlast zal toenemen.

Antwoord gemeente

In § 5.3 van de ruimtelijke onderbouwing staat het volgende: *“Daarnaast is er vanwege de hellende positie van de panelen geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk”*

De zonnepanelen worden in een hellende positie opgesteld, richting het zuiden. Door de helling wordt het invallend geluid naar boven gereflecteerd. In de praktijk wordt dit principe ook toegepast bij geluidschermen die onder een hellende hoek zijn geplaatst. Studies wijzen uit dat er bij de meest ongunstige opstelling van zonnepanelen slechts sprake is van een geringe toename van maximaal 0,7 dB tot 1 dB (*bron: Analyse ‘geluideffecten zonnevelden Almere Buiten Witteveen en Bos d.d. 29 juni 2018 referentie 103672/18-010.182’*). Vanwege het ‘verstrooiend’ effect kan er bij een gunstige opstelling zelfs sprake van een lichte afname van het geluid. In figuur 8 uit de ruimtelijke onderbouwing is de opstelling van de zonnepanelen weergegeven. Bij deze opstelling is het niet aannemelijk dat door reflectie van het geluid afkomstig van de Provincialeweg en/of de spoorlijn op de betreffende woning een toename van het geluid waarneembaar zal zijn. Er is daarom geen reden voor het uitvoeren van een geluidonderzoek.

8. De temperatuur zal stijgen. Er is schittering door weerkaatsing van de zon.

Antwoord gemeente

Temperatuur

Een verhoging van de temperatuur ten gevolge van het bouwplan is minimaal. Deze minimale verhoging zal zich situeren direct op en boven de zonnepanelen. Het temperatuurverschil neemt boven de zonnepanelen en buiten het zonnepark zeer snel significant af. Zeker met de voorgenomen landschappelijke inpassing rondom het zonnepark wordt de nauwelijks te verwachten temperatuurverhoging opgenomen door het struweel en de bomen.

Weerkaatsing van de zon

Voor de bepaling van de mate van lichtsterkte en lichthinder heeft de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) een richtlijn opgesteld (hierna; de richtlijn). In de richtlijn wordt in bijlage 3 de reflecties van de zon vermeld. De richtlijn geeft geen normen en grenswaarden, maar noemt wel maatregelen om de reflecties door middel van schermen of bosschages te blokkeren.

In de ruimtelijke onderbouwing is in § 5.10 ‘lichtreflectie’ vermeld dat ten oosten de reflecties worden geblokkeerd. Dit gegeven is juist. Echter, voor woningen aan de Laanderweg, de Provincialeweg (ten westen) en de Schoutenbosweg (ten zuiden) is het onduidelijk waar precies afscherming en bosschages worden toegepast en welke woningen hiermee worden beschermd tegen lichthinder. Omdat het in het ontwerp niet goed inzichtelijk gemaakt is of alle zijden waar mogelijke reflecties kunnen plaatsvinden worden beschermd tegen lichthinder, is door de aanvrager een aanvulling ingediend.

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

In het document 'Nadere onderbouwing mogelijke lichthinder' is inzichtelijk gemaakt dat lichthinder door zonlichtreflectie van de zonnepanelen aan alle zijden van het projectgebied niet te verwachten is. Daarbij is specifiek gekeken naar de aanwezige en aan te brengen bosschages, het dijklichaam en het verhoogde spoor rondom het projectgebied.

Daarnaast zijn de maximale en minimale zonnestanden (instralingshoeken) weergegeven in combinatie met de hellingshoek van de zonnepanelen. Hieruit blijkt dat de panelen zodanig zijn gepositioneerd dat directe reflectie naar omliggende woningen of wegen wordt voorkomen.

Ook is een specificatielijst van de te gebruiken zonnepanelen ingediend (document 'Te gebruiken zonnepanelen'), waaruit blijkt dat de panelen zijn voorzien van een anti-reflectiecoating. Dit vermindert de kans op lichtweerkaatsing aanzienlijk. Met deze nadere onderbouwing wordt lichthinder door reflectie uitgesloten.

9. In de ruimtelijke onderbouwing wordt in § 2.4.4 gesproken over recreatie. Gevraagd wordt af te zien van een wandelpad met recreatiepunt.

Antwoord gemeente

In de onderbouwing is aangegeven dat de zuidzijde van het projectgebied grenst aan het historische spoordijkje. De initiatiefnemer geeft aan dat er in de toekomst mogelijk een recreatief wandelpad op het dijklichaam kan komen. Deze grond is echter eigendom van de gemeente Dijk en Waard en valt buiten de reikwijdte van deze aanvraag.

Binnen deze aanvraag wordt geen besluit genomen over het gemeentelijke grondgebied, noch over de aanleg van een wandelpad of recreatiepunt. Het project betreft uitsluitend het perceel dat door de initiatiefnemer wordt ontwikkeld, waarop het zonnepark wordt gerealiseerd en waarbij geen recreatie mogelijk is. De gemeente Dijk en Waard heeft geen plannen om op het dijklichaam een wandelpad met recreatiepunt aan te leggen.

10. Er staan in de publicatie op meerdere plaatsen vormfouten. Er staat 'tansformator' dit had moeten zijn 'transformator'.

Antwoord gemeente

Geconstateerd is dat in de publicatie voor de ter inzage legging en het conceptbesluit een verschrijving heeft plaatsgevonden. Het betreft een evidente verschrijving die niets afdoet aan de inhoud van het plan of het proces. In de bij de aanvraag behorende stukken is deze verschrijving verder niet gemaakt. Er wordt geen aanleiding gezien tot een rectificatie van de publicatie.

Conclusie

De zienswijzen leiden niet tot een aanpassing van het plan en worden daarom niet overgenomen. Er zijn geen inhoudelijke gronden die van invloed zijn op de beoordeling van het project en de bij het project te dienen doelen. De belangen en rechten van de omwonenden en belanghebbenden zijn in voldoende mate beschermd. Er is geen sprake van onevenredige nadelige gevolgen door het voorgenomen project.

Bovenstaande geeft wel aanleiding tot het gedeeltelijk aanvullen van het project. Er wordt toegelicht welke maatregelen genomen worden om lichthinder te voorkomen. Ook is aangegeven op welke wijze het terrein duurzaam natuurinclusief wordt ingericht en wordt onderhouden gedurende de instandhoudingstermijn om betere kansen voor de natuur te creëren. Deze aanvullingen zijn in de bijlage van deze notitie gevoegd.

Zienswijzennotitie Zaaknummer 772911

Het realiseren van een zonnepark met transformatoren en inkoopstation

Het project is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening zodat tegen het verlenen van de omgevingsvergunning, in afwijking van het bestemmingsplan, geen bezwaar bestaat.

Bijlagen

1. Document 'Doelstellingen, beheer en monitoring natuurinclusief'
2. Document 'Nadere onderbouwing mogelijke lichthinder'
3. Document 'Te gebruiken zonnepanelen'